

اهلبیت (ع) په قرآن کښې

کتاب پېژندنه

د کتاب نوم:----- اهلبیت په قرآن کښې
ژباړه:----- انور شاهین خانخېل
د چاپ کال:----- ۱۳۸۴ هـ ن (مطابق ۲۰۰۵ م)

ډالۍ

دا ترجمه شوه کتاب په ډېر درناوی د پښتون اتل او د قلم او تورې خاوند ستر خوشحال بابا (ع) په نوم ډالۍ کوم د چا چې رڼگ رڼگ ته د خداى د مگران رسول (ص) د پاکو اهلبیتو (ع) مینه رسېدلې وه او تل به یې ویل:
دوستان د اهلبیت له اوره خلاص دی
بې دوستۍ یې عالم کله مخلص دے

يا دا چي:

زه دوستدار ده د آل يم

په دوستۍ کښې خوشحال يم

صلوات زما په واپو

تحيات زما په واپو

او بيا هم دعا کوي:

د خوشحال خټک دې حشر له هغو شي

چې دوستدار د پنجتن پاک چهارده معصوم دي

او په اخبر کښې په خپله عقیده تسلي څرگندوي:

د علي د آل په مدح کښې جنت دے د خوشحال خټک په داده تسلي

او هم په دې پاڪه مينه کښې ورته نواصبو او خوارجو د رافضی خطاب ورکړ او

هغه په خوشحالی دا خطاب وزغمه او وې ويل

زه خوشحال خټک په حُب د اهلبيتو رافضی کړم، خارجي او اخراجي

رحمتونه دې وي په هغه غبرتي پښتون

انور شاهين خانخپل

شمېره	عنوان
۱	اهلبیت (ع) خلک حق ته هدايت کوي
۲	اهلبیت (ع) صراط مستقيم
۳	اهلبیت (ع) مينځنۍ امت
۴	اهلبیت (ع) د اسلام او امان لاره

اهلبیت (ع) د خدا ۾ پاک رسی	۵
اهلبیت (ع) شجره طیبہ	۶
د اهلبیتو (ع) ولایت د ہدایت لارہ	۷
اهلبیت (ع) د ذکر خاوندان	۸
لہ اهلبیتو (ع) سرہ د حضرت ادم (ع) تمسک	۹
اهلبیت (ع) پہ مباحلہ کنبی	۱۰
اهلبیت (ع) پاک او معصوم	۱۱
لہ اهلبیتو (ع) سرہ مینہ پہ امت واجب دہ	۱۲
اهلبیت (ع) صادقین	۱۳
پہ اهلبیتو (ع) درود لپړل پہ امت فرض	۱۴

د خپرونکی موسسې خو خبرې

د مہربان او بخښونکی لومے څښتن په نامہ

قرآن مجید هغه کتاب دے چې د خدا ۾ پاک لخوا د هغه د گران رسول (ص) په پاک زړه باندي نازل شوے دے. دا هغه کتاب دے چې ټول حکمت او حق دے او د مطلق حق او حکیم له طرفه راغلی دے. د فضیلت په ټولو اړخونو او موضوع گانو کې یې بیان او د خلکو په ملامت کې یې خبرې د حق او حکمت په بنیاد دی، او له هیڅ اړخه ورته باطل نه شی داخلېدي. (۱)

له نبی اکرم (ص) نه د نقل شویو حدیثونو مطابق د قرآن مجید یو شمېر ایتونه په اهلبيتو (ع) باندې تطبیق شوی دی او دا تطبیق دوه صورتونه لری: یا یې انطباق په دې لحاظ دے چې هغوی د ایت مبارک یو اهم او روښانه مصداق دی او یا یې انطباق په هغو ایتونو کې د یوې خاصې ځانګړتیاوې د موجودګۍ په لحاظ دے. په بله معنا هغه ایت مبارک له اهلبيتو (ع) سره مختص دے او بل څوک پکښې نه شی شاملېدې. له ابن مسعود (رض) نه روایت دے چې د خداے گران رسول (ص) وفرمایل: "د خلکو دعوت کول او د هغوی مشریکول په ما او علی (ع) منتهی شوی دی، په مونږ کې یو هم

---

(۱) سوره فصلت ۴۲ ایت لا یأتیه الباطل من بین یدیه و من خلفه

د بت پرستش نه دے کرے او سجده مو ورته نه ده کړې، نو هم په دې وجه خداے پاک زه پینمبر او علی (ع) یې وصی وگرځوه (۱) دا خبره چې د خداے گران رسول (ص) ابراهیمی (ع) دعوت له ځان او حضرت علی (ع) سره منتهی وګڼه د دې ښودنه کوی چې د امامت شرائط چې څنګه په ما کښې جمع دی هماغه شان په حضرت علی (ع) کې جمع دی. د خداے گران رسول (ص) هغه ټول فضائل لری چې د امامت لپاره شرط دے. هغه فضائل چې پکې له ظلم او بت پرستی نه پاکی شامله ده. او د حضرت علی (ع) لپاره د دعوت د انتها جمله او دا چې هغه هیڅکله بت ته سجده نه ده کړې او پرستش یې نه دے کرے دا

فضيلت د علي (ع) لپاره چي د خدا مے پاك د مكران رسول (ص) د پاكو
اهلبيتو (ع) يو اهم مصداق د مے ثابتوي. (حكه خو كرم الله وجهه
يو احي حضرت امام علي (ع) ته ويل شوي دي - مترجم)

(۱) روى الجمهور عن ابن مسعود قال: قال رسول الله (ص) فاءتتهت الدعوة الى و الى
على لم يسجد احدنا لصنم قط فأتخذنى نبياً واتخذ علياً وصياً (مناقب على بن ابى
طالب تاليف ابى الحسن بن محمد بن محمد الواسطى الجلابى الشافعي الشهير بابن
المغالى،

(وفات ۴۸۳ كال ۲۷۲-۲۷۷ مخونه روايت ۳۲۲. دلائل الصدق ۲ توك ۱۳۹ مخ)

اهلبيت (ع) خلك حق ته هدايت كوي

وَمَمَّنْ خَلَقْنَا أُمَّةً يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ يَعْدِلُونَ (۱) "او له
هغو كسانو خخه چي مو پيدا كرل يو امت (وله) داسي د مے چي د حق
په لور دعوت كوي (او په حق سره) عدل او انصاف كوي"
په تفسير فهم القرآن كنبې راغلي دي چي حضرت امام جعفر صادق
(ع) د وَمَمَّنْ خَلَقْنَا أُمَّةً... ايت مبارك په تفسير كنبې فرمائي: دا
ايت مبارك د آل محمد (ص) او اهلبيتو (ع) په شان كنبې نازل شو مے
د مے چي خلك د حق په لور لارښوونه او هدايت كوي په داسي حال
كنبې چي خلك ترې سر غرونه كوي.

له حضرت ابن عباس نه نقل شوی دی چې د خدا ۾ پاک د دې کلام
وَمَنْ خَلَقْنَا أُمَّةً... په وضاحت کښې یې وویل: یعنی خلق مو
کړو د حضرت محمد (ص) امت او له هغو څخه مو علی بن ابی طالب
(ع) چې خلک د حق په لور هدایت کوی (۱)
سید قطب د امت په توصیف کې وائی: "دا امت په خپله په حق ثابت
د ۾ او په هر وخت او هره موقع په حق باندې

---

(۱) سورة اعراف ۱۸۱ ایت (۲) شواهد التنزیل ۱ ټوک ۲۰۴ مخ عن ابن عباس فی قوله-
عزوجل-وممن خلقنا امة... قال: یعنیمن امة محمد "امة" یعنی علی بن ابی طالب، "یهدون
بالحق" یعنی یدعون بعدك یا محمد الیالحق "ويعدلون" فی خلافة بعدك... د غایة
المرام په ۴۲۷-۴۲۸ مخونو کښې په دې هکله دوه سنی حدیثونه او دولس شیعہ
حدیثونه نقل شوی دی.

عامل د ۾

او په ځمکه باندې د خدا ۾ د امانت ساتونکې د ۾. (۱)
دا مسلمه خبره ده چې مقصد ترې مطلق امت نه د ۾، ځکه چې ټول
امت چې پکښې ټول مسلمانان شامل دی هغه خصوصیات نه لری
چې پاس سید قطب بیان کړی دی. (چې انکار ترې نه شی کېدې) پکار
دی یو کس یا یو شمیر خاص کسان وی چې په ځمکه باندې په حق
عامل او د الهی امانت ساتونکې وی او مناسبه دا وه چې سید قطب
د داسې یو امت مصداق او نمونه کس یا کسان بیان کړې وې.

فخرالدین رازی په خپل تفسیر کې دا حدیث بیان کړې ده چې د
 خداې ګران رسول (ص) وفرمایل: ان من امتي قوما علي
 الحق حتي ينزل عيسي بن مريم (۲) "په تحقیق سره زما له
 امت څخه یوه ډله په حق باندې ده او د حق لور ته هدايت کوی تر هغه
 وخته چې حضرت عیسی بن مریم (ع) له اسمانه نازل شی"
 دا حدیث امت یوه خاصه ډله نښی چې په حق باندې ده او دا هغه کسان
 دی چې که خلکو په هغوی منګولې ولګولې او د هغوی افکار او
 اعمال یې خپل کړل نو چرې به یې لارې نه شی لکه څنګه چې د ثقلین
 په حدیث کې بیان شوی دی.

(۱) تفسیر فی ظلال القرآن ۳ ټوک ۱۲۰ مخ

(۲) تفسیر رازی ۱۵ ټوک ۷۲ مخ

اهلبیت (ع) صراط مسقیم

اهدنا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ((اے خدایه! مونږ ته نېغه لاره
 ونښې)) (۱) صراط مسقیم هغه پاکه لاره ده چې د شرک وغیره هیڅ
 پلیدی پکې نښته، هغه لاره ده چې لارویان یې له بې لاریتوبه خلاص
 او په معنوی او انسانی توګه پرې تګګ کوی، هغه لاره چې فقط د
 خداې د بندګۍ لاره ده او دغه لاره د خداې پاک د ګران رسول (ص)
 اهلبیت (ع) دی چې د قران عدل او برابر دی او د تطهیر ایت مبارک د

هغوی په شان کې نازل شوی دے، هغه اهلبيت (ع) چې د قران مجيد د وضاحت مطابق پليدي هغوی ته لاره نشی موندلې او له هر رجس نه پاک او منزّه دی.

له ابن بريده او ابن عباس رضی الله تعالی عنهم نه روایت دے چې له صراط مستقیم نه مراد د خداے گران رسول (ص) او د هغه اهلبيت (ع) دی (۲) له جابر بن عبدالله انصاری (رض) نه روایت نقل شوی دے چې د خداے گران رسول (ص) وفرمایل: "خداے پاک علی (ع)، د هغه میړمن او د هغه بیچی په مخلوقاتو باندې خپل حجت وگرځول او هغوی زما په امت کې د علم دروازی دی، او هرڅوک چې د دوی په وسیله هدایت شی نو په صراط مستقیم باندې هدایت شوی دی (۳)

---

(۱) سورة حمد ۱۲ ایت،

(۲) (۳) شواهد التنزیل ۱ ټوک ۵۷-۵۸ مخونه. عن بريده . في قول الله: "اهدنا الصراط المستقيم" قال: صراط محمد و آله. كتاب ارجح المطالب - الشيخ عبيدالله الحنفي، ۵۸، ۳۱۹. غاية المرام كتاب د دي په باره کې چې صراط مستقیم حضرت محمد (ص) او د هغه آل دی له سنی لارې درې او له شيعه لارې ۲۴ حديثونه نقل کړي دی ۲۴۶، ۲۴۷ مخونه

حضرت امام محمد باقر (ع) فرمائی: نحن الطريق الواضح و الصراط المستقيم الي الله... (۱) "مونږه د خداے پاک په لوري روښانه لار او صراط مستقیم یو... د دي مطلب په تائيد کښې نور ډېر حديثونه هم راغلي دي.

اهلبیت (ع) مینخنر امت

وَكذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ (۲)"
او مونڙ تاسو مینخنر امت (دلہ) وگرخولی د دې لپاره چې په خلکو
باندي گواهان او حجت وستی"

ابان بن عیاش له سلیم بن قیس نه نقل کړی دی چې وائی:
امیرالمومنین علی (ع) وفرمایل:"

په تحقیق سره په "لتکونوا شهداء علی الناس" ایت کې د خداے
پاک مراد مونڙه (اهلبیت) یو نو بس د خداے گران رسول (ص) په
مونڙه گواه دے او مونڙ په خلکو باندي گواه او حمکه د خداے پاک
حجت یو او مونڙ هغه

---

(۱) احقاق الحق، ۱۳، توک ۸۳ مخ په نقل د فرائد السمطين (ليک علامه شيخ ابراهيم بن
محمد بن ابی ابکر بن حمويه الحموي، وفات ۷۲۲ کال)
(۲) سورة بقره ۱۴۳ ایت

کسان یو چې خداے پاک یې په باره کې فرمائی:
وَكذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا... (۱)

اهلبیت (ع) د اسلام او د امان لاره

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ادْخُلُوا فِي السَّلَامِ كَافَّةً وَلَا تَتَّبِعُوا
خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ (٢)

"اے هغو کسانو چې ایمان مو راوړے دے ټول په "سلم" کې داخل
شئ او د شیطان متابعت مه کوئ چې هغه ستاسو بنسکاره د بنمن دے"
له "سلم" نه مراد اهلبیت علیهم السلام دی "سلم" د امان او د نجات د
لارې په معنا دے (٣) سلم، تسلیم او اسلام یوه معنا لری (٤) او د
نجات او امان لاره او حقیقی اسلام د اهلبیتو (ع)

---

(١) عن ابان بن عیاش عن سلیم بن قیس عن علی (ع) قال: "ان الله ايانا عنى بقوله
تعالى: لتكونوا شهداء على الناس، فرسول الله شاهد علينا ونحن شهداء على الناس و
حجته فى ارضه ونحن الذين قال الله جل اسمه (فيهم) وكذلك جعلناكم امة وسطاً..."
شواهد التنزيل، ١ ټوک ص ٩٢

(٢) سورة بقره، ٢٠٨ ایت

(٣) معجم الفاظ القرآن (مجمع اللغة العربية) ١ ټوک ٢٠٨ مخ (فى السلم) ای فى طریق
الامان و النجاة

(٤) الميزان، ٢ ټوک ١٠٣ مخ

په ولایت کې دے نو بس اے ایمان راوړونکو تاسو هغه وخت
خدا مے پاک ته تسلیم یئ چې په فکر او عمل کې د خدا مے د گران
رسول (ص) د اهلبیتو (ع) پېروی وکړئ. له حضرت علی (ع) نه روایت

دے چي فرمائي: " په سلم کي د داخليدو مقصد زمونږ اهلبيتو (ع)
ولايت دے (۱)

له امام محمد باقر (ع) نه روايت دے چي "سلم" د علي عليه السلام
او له هغه نه وروستو د هغه د اوصيا وولايت دے " (۲)

اهلبيت (ع) د خدا ۽ پاک رسي

وَأَعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا (۳)
او ټول د خدا ۽ پاک په رسي باندې منگولي بنځي کړي او بيلېږي
مه"

مسلمان امت پکار دي يو امت وي په دې معنا چي پکار دي ټول د
اسلام په صحيح لاره باندې تگ وکړي او هغه څه چي اسلام وائي
هغه شان فکر او عمل دې وکړي. دا يو داسي

---

(۱) رواة القوم، منهم العلامة ابن العازلي الشافعي روى عن علي (ع) في قوله تعالى:
"ادخلوا في السلم كافة" قال: ولايتنا أهل البيت.
(2) منهم العلامة الشيخ سليمان البلخي القندوزي المتوفى سنة ۱۲۹۳ ينايب المودة
ص ۲۵۰ عن ابي جعفر الباقر في قوله تعالى "يا ايها الذين آمنوا ادخلوا في السلم كافة"
يعنى ولاية علي عليهم السلام والاصياء بعده احقاق الحق ۱۴ ټوك ۳۸۲ مخ
(۳) سورة آل عمران ۱۰۳ ايت

مطلب دے چي د ټولو اسلامي فرقو پرې اتفاق دے خو مشکل کار د
صحيح لاري پيژنگلو ده، او مشکل کار د اسلام صحيح پوهه لرل

دی. د خداے پاک په رسی باندې منگولې لگول د اسلام صحیح پوهه ده خو صحیح پوهه به څوک مسلمان امت ته ورکوی؟ په مسلمه توگه هغه کسان دی چې د صراط مستقیم، حق او حقیقت په لور لارښوونکی، سلم، د امان لاره او د قران په شان (ناطق قران او له ثقلینو څخه) دی. چې هغوی هماغه د خداے د گران رسول (ص) پاک اهلبيت (ع) دی.

په ځینو حدیثونو کې چې د ثقلین په هکله راغلی دی قرآن مجید پکې د "جبل الله" په توگه یاد شوی دے او اهلبيت (ع) د قران مجید برابر دی او له دې امله د خداے پاک رسی هم ده، ځکه چې له احادیثو او روایاتو نه هم دا خبره څرگنده ده.

سعید بن جبیر (رض) له ابن عباس (رض) نه نقل کړی دی چې وې ویل: د خداے د گران رسول (ص) په خدمت کې وو یو اعرابی کس راننوتو او له رسول اکرم (ص) نه یې پوښتنه وکړه چې په "واعتصموا بحبل الله" کې جبل الله (د خداے رسی) څه څیز دے چې پکار دی منگولې پرې بنځې کړو؟

د خداے گران رسول (ص) خپل لاس مبارک په حضرت علی (ع) باندې کېښود او وې فرمایل: "په دۀ باندې منگولې ولگوئ چې دا د خداے پاک مضبوطه رسی ده." (۱)

له حضرت امام محمد باقر (ع) نه روایت دے چې د "واعتصموا..." ایت مبارک په تفسیر کې یې وفرمایل: "مونږ (اهلبيت) د خداے پاک رسی یو" (۲) ((د ځینو سنی کتابونو نومونه چې مطلب پکښې بیان شوی

دے: تفسیر ثعلبی، صواعق محرقہ ۹۰ مخ، نورالابصار ۱۰۱ مخ۔
(مترجم))

(۱) و اخرج صاحب كتاب المناقب عن سعيد بن جبيرة، عن ابن عباس (رض) قال: كنا عند النبي (ص) اذ جاء اعرابي فقال: يا رسول الله (ص) سمعتك تقول "واعتصموا بحبل الله فما حبل الله الذي نعصم به؟ ف ضرب النبي (ص) يده في يد علي و قال: "تمسكوا بهذا هو حبل الله المتين" احقاق الحق ۳ ٲوك ص ۵۴۰ دا حديث په تفصيل سره له جمال الدين بن احمد الحنفي الموصلي چي په ابن حسويه باندې مشهور دے په بحر المناقب كې په ۲۳ مخ باندې نقل شوے دے.

(۲) شواهد التنزيل ۱ ٲوك ۱۳۱ مخ روايت ۱۸۰ ... عن جعفر بن محمد (ع) في قوله: واعتصموا بحبل الله... قال: نحن حبل الله. ينايبع الموده، ۲۷۴ مخ- احقاق الحق، ۱۴ ٲوك، ۳۸۴-۳۸۶ مخونه او ۳ ٲوك، ۵۳۹-۵۴۰ مخونه او ۱۸ ٲوك، ۵۳۵ او ۵۴۱ مخونه.

حضرت شافعي (رح) د واعتصموا په تفسير كې داسې شعرونه ويلي دي:

ولما رايت الناس قد ذهب بهم
والجهل
رکبت على اسم الله في سفن النجا
الرسل
وهم اهلييت المصطفى خاتم
الرسل
و امسكت حبل الله و هو ولاء هم
بالحبل

مذاهبهم في ابحر الغسى
وهم اهلييت المصطفى خاتم
الرسل
و امسكت حبل الله و هو ولاء هم
بالحبل

اهلبت (ع) شجره طيبه

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا كَلِمَةً طَيِّبَةً كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ أَصْلُهَا
ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا فِي السَّمَاءِ تُؤْتِي أُكْلَهَا كُلَّ حِينٍ بِإِذْنِ رَبِّهَا
وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ (١)

ايا گوري نه چي خدا ۾ پاڪ ڇه رنگه مثال ورکوي چي پاڪه کلمه د
هغي پاڪي ونې په مثال ده چي اصل يې ثابت او خانگي يې په اسمان
کي دي او ميوه هر وخت د خدا ۾ په حکم ورکوي او خدا ۾ د خلکو
لپاره مثالونه ورکوي دي لپاره چي نصيحت تري حاصل کري

عبدالرحمن بن عوف وائي: له رسول الله (ص) نه مې وارپدل چي
فرمائي: "ونه زه يم او حضرت فاطمه (ع) يې خانگه ده او حضرت علي
(ع) يې ميوه جوړونکي او حضرت حسن او حضرت حسين عليهم
السلام يې مېوي او زمونږ شيعه (پيروکار) يې پانې دي او د ونې
جره په عدن جنت کي او باقي پاتي يې په نورو جنتونو کي دي." (٢)

(١) سورة ابراهيم، ٢٤ او ٢٥ ايتونه

(٢) عن مينا مولى عبدالرحمن بن عوف عن ابيه يقول: سمعت عبدالرحمن بن عوف
يقول: خذوا مني حديثاً قبل ان نشاب الاحاديث بالباطيل سمعت رسول الله (ص) يقول:
انا شجره و فاطمه فرعها و علي لقاحها و حسن او حسين ثمرها و شيعتنا ورقها و اصل
الشجره في جنة عدن و سائر ذلك في سائر الجنة (شواهد التنزيل ١ ١٥٢ ٣١٢ مخ)

سلام الخشمی وائی چي د امام باقر عليهم السلام په خدمت کښي حاضر شوم او له هغه حضرت نه مې د کلمه طيبه کشفه طيبه اصلها ثابت وقرعها في السماء ... په هکله پوښتنه وکړه نو وې فرمايل اے سلامه! ونه حضرت محمد (ص) دے او د هغې فرع اميرالمومنين حضرت علي (ع) او ميوه يې حضرت حسن او حضرت حسين عليهم السلام او خانگه يې حضرت فاطمه زهرا (ع) ده او د غي خانگي نور شاخونه د حضرت فاطمې (ع) له اولاد څخه امامان دي او پانې يې زمونږ اهلبيتو شيعه او مينه وال دي. کله چې زمونږ له پيروکارو نه يو کس مړ شي نو له دغې ونې نه يوه پاڼه ورژيږي او کله چې زمونږ په مينه والو کښي يو ماشوم وشي نو د هغې پانې په ځاے شنه پاڼه راوځي. بيا مې عرض وکړ اے د رسول الله فرزنده! نو د توتې اکلها کل حين ياذن ربها څه معنا ده؟ وې فرمايل: مراد تري امامان عليهم السلام دي چې خپل شيعه او پيروکار د هر حج او عمري په موقع له حلالو او حرامو نه خبروي (۱)

د اسلام بنياد په توحيد او خداے پرستۍ باندې اېښه شوه دے او هماغه ثابت اصل دے چې د تېرو پېغمبرانو عليهم السلام او حضرت محمد مصطفي (ص) د دعوت او بلنې بنياد جوړوي. د خداے پاک د وحدانيت اصل ثابت اصل دے او نه ړنگېدونکے دے، د پېغمبراکرم (ص) رسالت په دې اصل ثابت اېښودے شوه دے او هغه ونه چې په دې جرړو باندې ولاړه وي د زمان او مکان او بدلونونو په وجه نه محکومېږي. نو هغه کسان چې د پېغمبراکرم

(ص) رسالت ته چي شجره طيبه ورته ويل شوي دي پناه راوړي نو
كله چي وغواړي د هغې په پناه كښي د ارامنت او اطمينان مقام ته
لاره پيدا كولي شي او له دې پاكي شجرې نه اوچته گټه اخيستلې
شي چي د هغې په څانگو پورې زورند شي او خپله د هغو څانگو له
پاڼو څخه شي او د رسالت بناخ هماغه د پاكو اهلببتو (ع) ولايت دے
او ميوه تل په څانگو او شاخونو باندې قرار لري او كه مونږ له ونې نه
څانگې او بناخونه لرې كړو نو ونه به بي له بناخونو او څانگو، نه
پاڼې او نه ميوه ونېسي. پاسنه ايت مبارك په دې ټكي باندې زياته
تكيه لري

---

(۱) شواهد التنزيل ۱ ټوك ۳۱۱ او ۳۱۲ مخونه

چي ولايت له رسالت نه جدا نه دے او بي له ولايت نه رسالت ته لاره
نه شي پيدا كېدې، او په حقيقت كښي له بناخونو نه جدا كېدل نه
يوآخي دا چي له ونې نه جدا كېدل دي بلکې له جرړو او ثابت اصل نه
هم جدا كېدل دي يعني له توحيد او وحدانيت نه جدا كېدل دي.
لكه پښتون اتل او د قلم او تورې خاوند خوشحال بابا همدا د
رسالت او ولايت عقیده په څومره ښه انداز كښي وړاندې كړې ده
چي وائي: (مترجم)

كه پكار دي وي د خداے پېژندگلي

پېړوي د محمد كړه د علي

بس کا دومره ویل که ورته رخصت دے
محمد دے پیغمبر علی ولی

د اہلبیتو (ع) ولایت د ہدایت لارہ

وَإِنِّي لَغَفَّارٌ لِّمَن تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدَىٰ (۱)
او بی له شکہ چہ زہ بخبسونکے د ہغہ کس یم چہ توبہ وکری، ایمان
راووری او نبہ کارونہ وکری او سمی لاری تہ ہدایت شی.

(۱) سورۃ طہ ۸۲ ایت

له حضرت ابوذر غفاری (رض) نہ نقل شوی دی چہ د ایت مبارک
إِنِّي لَغَفَّارٌ... پہ ہکلہ بی وویل چہ له لَمَن تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ
صَالِحًا نہ مراد دا دے چہ پہ ہغہ خہ ایمان راوری چہ د خدای
گران رسول (ص) راوری دی او فرائض او واجبات ترسہ کری او د تُمَّ
اهْتَدَىٰ پہ بارہ کنبی وائی چہ مراد ترے دا دے چہ د خدای د
گران رسول (ص) د اہلبیتو (ع) د مینے او محبت پہ لور ہدایت شی)
داخل شی) (۱)

حضرت امام محمد باقر (ع) د پاسنی ایت پہ بارہ کنبی فرمائی: تُمَّ
اهْتَدَىٰ یعنی زمونہ اہلبیتو د ولایت پہ لور ہدایت و مومی. (۲)

(۱) عن ابی ذر فی قوله تعالیٰ: **إِنِّي لَعَفَّارٌ...** الايه، قال (المن) من بما جاء به محمد (ص) و ادی الفرائض ((ثم اهتدی)) قال: اهتدی قال اهتدی الی حب آل محمد (ص) (شواهد التنزیل للحافظ الحسکانی، ۱ توک ۳۷۷ مخ)

همدا رنگ په اخقاق الحق کنبی د ۱۴ توک په ۴۰۵ مخ، له عون بن ابی جحیفه او ثابت البنانی نه یو لړ بیانونه نقل شوی دی

جمال الدین محمد بن یوسف الزرنندی الحنفی فی نظم در الراسمطین ص ۸۲ طبع مطبعه القضاء روی عن ثابت بن البنانی فی قوله عزوجل **وَإِنِّي لَعَفَّارٌ لِّمَن تَابَ...** ثُمَّ اهْتَدَى الی ولایه اهل بیته (ص) قال: و کذا جاء عن ابی جعفر انه قال: ثم اهتدی الی ولایتنا اهل البیت

(۲) عن جابر، عن ابی جعفر (ع) فی قوله تعالیٰ: **وَإِنِّي لَعَفَّارٌ لِّمَن تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا** ثُمَّ اهْتَدَى قال: الی ولایتنا اهل البیت

حضرت امام محمد باقر (ع) همدا رنگ فرمائی: د خداے گران رسول (ص) یوه ورخ له کوره بهر راووت په داسې حال کنبی چې د **وَإِنِّي لَعَفَّارٌ...** ثُمَّ اهْتَدَى ایت مبارک یې لوستو بیا یې حضرت علی (ع) ته وفرمایل: هدایت ستا په ولایت سره دے (۱)

علامه سید طباطبائی په خپل ارزښناک المیزان تفسیر کنبی لیکي: ((په حدیث مبارک کنبی له ولایت نه مراد په دین او دنیا کنبی د خلکو ((ولایت امر)) دے او دا ولایت په دینی احکامو او قوانینو او د ټولنیزو چارو په چلولو کنبی د مرجعیت قبلول دی او د قرآن مجید د نص په بنیاد د دې ایت مبارک په امثالو کنبی: **النبي اولى بالمؤمنين من انفسهم** دا ولایت خاص د خداے د گران رسول (ص) لپاره دے او بیا د هغه حضرت (ص) د اهل بیتو (ع) او عترت لپاره

وگرځولې شو لکه د ولایت ایت مبارک، د ثقلین متواتر حدیث مبارک، د منزلت حدیث مبارک او داسې نورو کښې دا خبره ثابتېږي. که څه هم دا ایت مبارک د هغو ایتونو مبارکو ترمینځ راغلی دے چې بنی اسرائیل یې پکښې مخاطب کړی دی او د ایت ظاهري بڼه همداسې ده خو ایت په څه کښې محدودیت نه لري چې خامخا دې له بنی اسرائیلو پورې محدود وی او له دې نه علاوه د نورو مواردو خنډ وگرځي. نو ایت مبارک له دغه مورد نه علاوه هم جاری دے څنگه چې د هغو په هکله جاری دے.

البته دا ایت د بنی اسرائیلو متعلق په دې وجه دے چې د موسی (ع) لپاره د دغه ولایت له ډول څخه یو امامت ثابت ؤ چې بې له هغه نه یې په انبیاو کښې وجود لرلو نو بس د هغه په امت لازمی وه چې د هغه په لور هدایت شی او د هغه په ولایت کښې داخل شی. او د دې ایت تعلق له غیر بنی اسرائیلو سره په دې وجه دې چې ایت عام دے او په یوې خاص ډلې پورې مربوط نه دے نو ځکه دا ایت مبارک د رسول اکرم (ص) په ژوند کښې خلک د هغوی د ولایت په لور رابلی او له هغوی نه پس خلک د هغوی د عترت او اهلپنتو (ع) د ولایت په لور هدایتوی.

اهلبیت (ع) د ذکر خاوندان

فَاسْأَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ (۱)

که نه پوهېږئ نو د ذکر له خاوندانو نه پوښتنه وکړئ

جابر بن عبدالله انصاری (رض) وائی: حضرت علی بن ابی طالب
(ع) وفرماییل: مونږه اهلبيت (ع) د ذکر خاندان یو (۲)

---

(۱) سورة نحل ۴۳ ایت (۲) اخرج الثعلبی عن جابر بن عبدالله قال: قال علی بن ابی طالب (ع) نحن اهل الذکر. (ینابیع الموده ۱۱۹ مخ)

همدا رنگ جعفر جعفی (رض) وائی چې کله د فَاَسْئَلُوا أَهْلَ
الذِّكْرِ ایت مبارک نازل شو حضرت علی (ع) وفرماییل: مونږه
(اهلبيت) د ذکر خاوندان یو. (۱)

پکار دی په دې ځان پوه کړو چې په قران مجید کښې پرله پسې ذکر
خپله قران مجید ته هم ویل شو دے (۲) نو په دې بنیاد په دې امت
کښې د ذکر خاوندان د قران خاوندان دی. په تېره بیا لکه چې په
سورة نحل کښې راغلی دی: وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ
لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ نو له دې مبارک ایت نه څرگندیږی چې د
ذکر خاوندان د قران خاوندان دی او د قران خاوندان هماغه کسان
کېدې شی چې په حدیث ثقلین کښې ورته د قران په څېر ویل شوی
دی او هغه دی د خدا د گران رسول (ص) اهلبيت (ع) چې د سورة
طلاق په ۱۰ ایت کښې ذکر په هغو بزرگوارو په ظاهره اطلاق شو د

د ذکر خاوندان او د علم خزاني یو مونږ د تاویل او تنزیل عارفان او عالمان یو، د خدا ښه گران رسول (ص) هم زما په هکله وفرمایل: انا مدینه العلم و علی بابها فمن اراد العلم فلیاته من بابه ((زه د علم ښاریم او علی (ع) د دغه ښار دروازه ده هر څوک چې د علم او معرفت زده کړه غواړي نو پکار دی چې په دروازه راشي)) (۱)

همدا رنگ یحیی بن یمان له اسرئیل نه او هغه له جابر بن عبدالله انصاری (رض) نه نقل کړی دی چې جابر وویل له ابو جعفر (ع) نه مې د فَاسْئَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ ... وضاحت وغوښته نو هغه حضرت راته وفرمایل د ذکر خاوندان مونږ د پیغمبر اکرم (ص) خاندان او د هغوی اهلبیت (ع) یو چې د دین د معرفت او د علومو په زده کړه کښې پکار دی له مونږ نه پوښتنه وشي. (۲)

فضیل بن یسار له حضرت ابو جعفر (ع) نه نقل کړی دی چې

---

(۱) عن الحرث قال: سألت علياً عن هذا لايه ((سأئلوا اهل الذکر...)) قال: والله انا لنحن اهل الذکر، نحن اهل العلم و نحن معدن التاویل و التنزیل. ولقد سمعت رسول الله (ص) يقول: انا مدینه العلم و علی بابها فمن اراد العلم فلیاته من بابه شواهد التنزیل ۱ ټوک ۳۳۴ مخ

(۲) شواهد التنزیل علامه حاکم حسکاني

هغه حضرت د فَاَسْئَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ... د تفسیر په هکله سوال وکړ نو وې فرمایل: د ذکر خاوندان د خدا ۾ د گران رسول (ص) له عترت او اهل بیتو څخه معصوم امامان (ع) دی. او بیا یې و انزلنا علیکم ذکراً رسولاً ایت مبارک تلاوت کړ. (۱)

له اهل بیتو (ع) سره د حضرت ادم (ع) تمسک

فَتَلَقَىٰ آدَمُ مِنْ رَبِّهِ كَلِمَاتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ... (۲)

((ادم (ع) له خپل رب نه څه کلمات یاد کړل او په هغو کلماتو یې له خدا ۾ پاک نه بخښنه وغوښته...)) او دغه شان خدا ۾ پاک حضرت ادم (ع) ته بیا مخه کړه او د هغه توبه یې قبول کړه. له سعید بن جبیر نه روایت دے چې له حضرت عبدالله بن عباس نه داسې رارسېدلې دی چې وې ویل: د خدا ۾ له گران رسول (ص) نه د دې ایت مبارک په باره کښې پوښتنه وشوه نو هغه حضرت (ص) و فرمایل: حضرت ادم (ع) له خدا ۾ پاک نه د حضرت محمد (ص)، حضرت علی (ع)، حضرت فاطمې (ع)،

---

(۱) په دې موضوع باندې د تیونس یو سنی عالم سید محمد تیجانی د اهل ذکر په موضوع یو ډېر غټ کتاب لیکلے دے (مترجم)

(۲) سورة بقره ۳۷ ایت

حضرت حسن (ع) او حضرت حسين (ع) په وسيله دعا و غوښته چې
خدا ښه ورته په توجه سره مخه كړه (او خپل رحمت يې پرې وكړي) (۲)

ابن عباس (رض) له رسول اكرم (ص) نه نقلوي چې وي فرمايل: هغه
وخت چې خدا ښه پاڪ حضرت ادم (ع) ته امر وكړ چې له جنت نه اوځه
نو ادم (ع) اسمان ته مخ كړو نو د عرش ښي اړخ ته يې پينځه جلوي
وليدې نو وي ويل: ا ښه خدايه! ايا له ما نه مخكښي دي هم څوك پيدا
كړي دي؟ خدا ښه پاڪ ورته وحى وكړه: ايا دغه پينځه جلوي دي
وليدې؟ وي ويل: هو، خدا ښه پاڪ ورته وفرمايل: دوى زما له نور
څخه غوره كړي شوى دى او د دوى نومونه مې له خپلو نومونو نه
اخيستي دي. نو زه محمود او ستايل شوى خدا ښه يم او دغه
محمد (ص) دى، زه د لورې او اعلى مرتبې والا يم او دغه على (ع)
دى، زه فاطمه

---

(۱)(۲) عن سعيد بن جبير، عن عبد الله بن عباس، قال: سئل النبي (ص) عن الكتاب التي
تلقى آدم من ربه فتاب عليه، قال: سأله بحق محمد وعلى و فاطمه و الحسن والحسين
الاتبت على فتاب عليه.

مناقب على بن ابي طالب لابن المغازلي، ۲۳ مخ، ينابيع الموده ۹۷ مخ

او خلق كوونكې يم او دغه فاطمه (ع) ده. زه محسن او احسان
كوونكې يم او دغه حسن (ع) دى او زما لپاره اسما الحسنه او ښه او
غوره نومونه دي او دغه حسين (ع) دى. ادم (ع) وويل: نو بس د دوى

په وسيله مي وبخڻي نو خدا ۽ پاڪ پري وحي وڪرڻ چي هو اوس
مي د دوي په وسيله وبخڻي او دا هماغه كلمات دي چي خدا ۽
پاڪ دي په بنياد وفرمايل: **فَتَلَقَىٰ آدَمَ مِنْ رَبِّهِ كَلِمَاتٍ فَتَابَ
عَلَيْهِ...** (۱) (د حينو سني كتابونو نومونه چي دي ايت مبارڪ
پڪڻن داسي تفسير شو ۽ د ۽ تفسير درمنشور، كنز العمال او
مسند الفردوس ديلمي ((مترجم))

---

(۱) عن ابن عباس (رض) عن النبي صلى الله عليه وآله ((لما امر الله ادم بالخروج من
الجنة رفع طرفه نحو السماء فرأى خمسة أشباح على يمين العرش فقال: الهى خلقت خلقاً
من قبلى؟ فأوحى الله اليه أما تنظر الى هذه الشباح؟ قال: بلى، قال: هؤلاء الصفوة من
نورى اشتفتت اسماء هم من اسمى: فانا الله المحمود و هذا محمد (ص) و انا العالى و
هذا على (ع) و انا الفاطر و هذا فاطمه (ع) و انا المحسن و هذا حسن (ع) و لى الاسماء
الحسنى و هذا الحسين (ع) فقال آدم: فبحقهم اغفرلى، فأوحى الله اليه قد غفرت و هى
الكلمات التى قال الله تعالى ((فَتَلَقَىٰ آدَمَ مِنْ رَبِّهِ كَلِمَاتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ...)) احقاق الحق ۹
توك ۱۰۴ مخ، يبايع الموده ۹۷ مخ د دا ډول نور حديشونه هم راغلى دي.

دلته به بده نه وي كه د پښتون امت حكيم، عالم او عارف شخصيت
حضرت حمزه بابا (رح) خو شعرونه د ذكر شوي ايت مبارڪ په تفسير
كڻي وړاندي كرم لكه چي وائي:

په دعا كڻي د ادم اثر على د ۽
په ليمه كڻي د يعقوب نظر على د ۽

د اذا تلها نور شه بي تفسير شته
نمر د علم محمد قمر علي دے
يا يو بل خاے کني وائي:

په خاطر د محمد او ازه شوه د بخشيش
آل اولاد د محمد دروازه شوه د بخشيش

يا د پښتنو غېرتی مشر او د قلم او تورې خاوند حضرت خوشحال
بابا (رح) وائي:

چې په روی به بي بخنبل شی پاک ناپاک
بل خوک نه دے يو صاحب دے د لولاک
ذوالفقاري بي اژدها وه دوه بي ژبي
چې د دين مخالفان بي وو خوراک
د خېر په کوټ بي هسي زور بنکاره کر
چې له بيخه بي راونړوه پاک
(کليات حمزه شينواری او کليات خوشحال خان خټک)
(مترجم))

اهلبیت (ع) په مباحله کني

فَمَنْ حَاجَّكَ فِيهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ
 أَبْنَاءَنَا وَأَبْنَاءَكُمْ وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ وَأَنْفُسَنَا وَأَنْفُسَكُمْ ثُمَّ نَبْتَهِلْ
 فَنَجْعَلْ لَعْنَةَ اللَّهِ عَلَى الْكَاذِبِينَ (١)

(هر څوک چې له دې نه پس چې د خدا ډ و وحی په ذریعه د هغه له احوالو نه خبر شوي له تا سره مجادله او بحث کوي نو ورته ووايه چې راشئ چې مونږ خپل زامن راولو تاسو خپل زامن راولئ مونږ به خپلې مېرمنې او زنانې راولو او تاسو به خپلې مېرمنې راولئ او مونږ به خپل نفسونه راولو او تاسو به خپل نفسونه راولئ او بيا به مباحله وکړو (يعنې د خدا ډ په درگاه کې به يو بل ته نښې وکړو) چې په دروغجنو او کافرانو دې د خدا ډ عذاب او لعنت نازل شي))

پاس ذکر شو ۱ ايت مبارک د مباحله په هکله نازل شو ۲ د خدا ډ د گران رسول (ص) او د نجران د عيسائي عالمانو ترمينځ رامنځته شوې وه. قيصه داسې وه چې د نجران عيسائي عالمانو د حضرت عيسى (ع) په هکله له رسول الله (ص) سره مناظره وکړه چې په هغو کښې د خدا ډ گران رسول (ص) د هغوی د غلط فهميو ځوابونه ورکړل او په هغوی باندې يې چې کوم سوالونه وکړل هغوی يې لا ځوابه کړل خو هغوی بيا هم له کج بحثي نه کار اخيستو نو بالاخره د خدا ډ گران رسول (ص) د خدا ډ پاک په حکم هغوی مباحله ته راولل. مباحله هغه وخت کيږي چې په مناظره کښې مقابل لور ۳ هېڅ يو دليل او برهان ته غاړه نه ايږدي نو بيا د دوږو خواو تر ټولو غوره کسان يو مېدان ته اوځي او د خدا ډ پاک په درگاه کښې

یو بل ته بنبرې وکړې نو چې کومه ډله خدا ۛ پاک ته نزدې وی نو په هغې مقابله خواوې باندې عذاب نازل شی.

نو اوس کتل پکار دی چې د نجران له عیسائی عالمانو سره د خدا ۛ گران رسول (ص) کومې هستی له ځان سره بوتلې چې خدا ۛ پاک ته له ټولو انسانانو نه نزدې وې نو په دې ټول تفسیرونه د حدیث او تاریخ کتابونه گواه دی چې د خدا ۛ گران رسول (ص) د مباحلې لپاره له ځان سره حضرت امام علی، حضرت فاطمه زهرا، حضرت امام حسن او حضرت امام حسین علیهم السلام واخپستل او له مدینې منورې نه بهر مبدان ته ووتل خو عیسائی عالمان له مباحلې نه په شا شول او هغه ځکه چې د هغوی مشر پادری نورو عیسائی پادریانو ته وویل چې زما دې د عیسی (ع) په رب قسم وی چې زه داسې سپېڅلې څېرې وینم چې که دوی بنبرې وکړې نو د زمکې په سر به یو عیسائی پاتې نه شی او که دا هستی غر ته هم حکم وکړی نو هغه به له خپل ځایه و خوزی او په دا ډول یې له مباحلې نه لاس واخپست او د رسول اکرم (ص) په حکومت کښې په امن سره د اوسېدو او کال په کال د جزیې ورکولو فېصله یې وکړه او رحمت اللعالمین هم ومنله او دا مباحله د اسلام په کامیابی تمامه شوه. (مترجم)

اوس په دې هکله د څو کتابونو شواهدو ته پام وکړئ:

د خدا ۛ گران رسول (ص) د نجران نصاری مباحلې ته رابلل او بیا یې حضرت علی، حضرت فاطمه، حضرت حسن او حضرت حسین علیهم الصلوات والسلام په مباحله کښې د گډون لپاره راوغوښتل نو بس عیسائیانو د مباحلې توان راونه رو ځکه چې د خپل مذهب په

باطلېدو پوهېدل نو په خپل دين باندې د باقى پاتې كېدو لپاره
 جزيې وركولو ته تيار شول (۱)

د ام المومنين حضرت ام سلمې (رض) له غلام ابو رياح نه روايت نقل
 شوه دے چې وې ويل: د خداے گران رسول (ص) وفرمايل: كه
 خداے پاڪ له على (ع) ، فاطمې (ع) حسن (ع) او حسين (ع) نه علاوه
 زيات سپېڅلى او د قدر وړ كسان لرلې نو ما ته به يې فرمايلى وو او
 هغه به مې د نجران له عيسائيانو سره د مباحلې لپاره بوتلى وو خو ما
 ته امر وشو چې له دوى سره

(۱) احقاق الحق ۱۴ ټوك ۱۳۴ مخ

د مباحلې لپاره لار شم او دوى د خداے تر ټولو غوره بندگه دى نو
 بس د دوى په وسيله د نجران په نصاراو باندې غالب شوم (۱)

له ابوسعيد خدرى (رض) نه روايت دے وائى: چې كله فَقُلْ
 تَعَالَوْا نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَأَبْنَاءَكُمْ... ايت مبارك نازل شو نو د
 خداے گران رسول (ص) له حضرت على، حضرت فاطمه زهرا،
 حضرت حسن او حضرت حسين عليهم السلام سره د مباحلې لپاره
 ووتو. (۲)

عامر بن سعد له خپل پلار نه نقلوى چې هغه وويل: چې كله فَقُلْ
 تَعَالَوْا نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَأَبْنَاءَكُمْ... ايت مبارك نازل شو نو د
 خداے گران رسول (ص) حضرت اميرالمومنين، حضرت فاطمه،

حضرت حسن او حضرت حسين عليهم السلام خانتہ راوغونبتل او
وي فرمايل: اے خدايه! ذا زما اهلبيت (ع) دي. (۳)

(۱) احقاق الحق ۱۴ ٲوک ۱۴۵ مخ
(۲) عن ابوسعيد خدرى، لما نزلت هذه الايه فقلُ تَعَالَوْا ... قال: فخرج رسول الله بعلى و
فاطمه والحسن والحسين (احقاق الحق ۱۴ ٲوک ۱۳۴ مخ)
(۳) عن عامر بن سعد، عن ابيه قال: لما نزلت هذه الايه دعا رسول الله (ص) علياً و فاطمه
و حسناً و حسيناً فقال: اللهم هؤلاء اهلى (شواهد التنزيل ٲوک ۱۲۴ مخ، احقاق الحق
۱۴ ٲوک ۱۳۱ او ۱۴۸ مخونه حمزه بابا وائى):
پينخو كرل لا جوابه د نجران نصارى پينخه وو چي تشهيري بي د اسلام كرے دے

((د ٲينو هغو سنى كتابونو حوالې چي پكښي په مباحله كښي د دي
پينخو تنو د گډون ذكر شوى دے: صحيح مسلم كتاب فضائل
الصحابه، صحيح ترمذى، مسند احمد بن حنبل، تفسير در منشور،
مستدرک، سنن بهقى، كشاف، تفسير كبير، نورالابصار، تفسير
ابن جرير طبرى، صواعق محرقه، اسباب النزول واحدى او داسي نور
پر كتابونه - مترجم))

اهلبيت (ع) ٲاك او معصوم

إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ
وَيُطَهِّرَكُمُ تَطْهِيراً (۱) ((خداے بس دا غواړي چي اے د رسول

(ص) اهلبيتو له تاسو نه د هر ډول پليدي لري وساتي او تاسو داسې
پاک او پاکيزه ولري لکه څنگه چې د پاکي حق دے)) (۱)

حضرت صفيې (رض) له حضرت عائشيې (رض) نه روايت نقل کړے
دے چې د يو ورځ وختي د خداے گران رسول (ص) چې د نقشه دار
تور خادريې په اوږو اچولے ؤ کور ته تشریف راوړه نو

(۱) سورة احزاب ۳۳ ايت (۲)

حمزه بابا (رح) د دې ايت تفسير په شعر کښي داسې وايي: (مترجم)

د تطهير ايت که ولولې شي پوه به   گناه نه پرېږدي په آل کښي د نبي

حضرت حسن (ع) يې راوبالے بيا يې حضرت حسين (ع) رابالے بيا يې
حضرت فاطمه (ع) رابالله او په اخبر کښي حضرت علي (ع) رابالے او
دغه ټول يې د هغه خادر لاندې کړل نو دا ايت مبارک يې تلاوت کړ:
إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ
وَيُطَهِّرَكُمُ تَطْهِيراً (۱)

د خداے د گران رسول (ص) له بلې بي بي حضرت سلمې (رض) نه
روايت دے چې وائي چې د تطهير ايت مبارک زما په کور کښي په
رسول الله (ص) باندې نازل شو په داسې حال کښي چې په کور کښي
اوه تنه وو جبرائيل (ع)، ميکائيل (ع) ، حضرت علي (ع)، حضرت

فاطمه زهرا (ع)، حضرت حسن (ع) او حضرت حسين (ع) او زه خپله نو زه هم له خادر نه بهر اودرېدم او د خدا مې گران رسول (ص) ته مې عرض وکړ يارسول الله (ص) زه د دې خادر لاندې راتلې شم. د خدا مې گران رسول (ص) وفرمايل: ته په خپل خا مې په خپر يې ته د پېغمبر مېرمن يې. (۲)

(۱) صحيح مسلم كتاب فضائل الصحابه باب فضائل اهل بيت ، مسندرك الصحيحين حاکم ۳ ټوک ۱۴۷ مخ ، سنن بیهقی ۲ ټوک ۱۴۹ مخ، تفسير ابن جرير طبری ۲۲ ټوک ۵ مخ، تفسير درمنثور سيوطی د تطهير ايت په ترخ کنبې، زمخشری او فخر رازی په خپلو تفسيرونو کنبې او داسې نورو ډېرو سنی عالمانو په خپلو کتابونو کنبې نقل کړې دے.

(۲) صحيح ترمذی ۲ ټوک ۲۰۹ مخ، مشکل الاثار ۱ ټوک ۳۳۵ مخ، Ö اسدالغابه ۲ ټوک ۱۲ مخ، تفسير ابن جرير طبری ۲۲ ټوک ۲ او ۷ مخونه، او نور گني شمېر د حديثونو کتابونه او تفسيرونه،

له جابر بن عبدالله انصاری (رض) نه روايت د مې چې د خدا مې گران رسول (ص) حضرت علی، حضرت فاطمه، حضرت حسن او حضرت حسين عليهم السلام خانتته راوغوښتل او خادر يې پرې وغورولو او وې فرمايل: اللهم هولاء اهلي هولاء اهلي خدايه پاكه دا زما اهلبېت دی ، خدايه پاكه دا زما اهلبېت دی. همدا ډول حديث له ابن عباس (رض) نه هم روايت د مې (۱)

له انس بن مالک (رض) نه روايت د مې چې د خدا مې گران رسول (ص) شپږ مياشتې متواتر دا خپل رسم جوړ کړ مې و چې کله به د سهار نمونځ لپاره جومات ته تلئ نو چې کله به د بي بي فاطمې (ع) د کور له

دروازي سره تېرېدۀ نو فرمايل به يي: الصّلاه يا اهل البيت
يعني اے اهلبيتو (ع) نمونخ ته پاڻي، او بيا به يي وفرمايل په دې
پوه شئ چي د قران مجيد دا ايت انما يريد الله ليذهب عنكم
الرجس اهل البيت ويطهركم تطهيراً ستاسو په شان کښي
نازل شوے دے. (۲)

(۱) شواهد التنزيل، مسند احمد بن حنبل ۱ ټوک ۳۳۰ مخ، خصائص ۸ مخ، رياض
النضرة ۲ ټوک ۲۰۳ مخ مجمع هيشمي ۹ ټوک ۱۱۹ مخ مستدرک وغيره
(۲) صحيح ترمذي ۲ ټوک ۲۹ مخ، تفسير ابن جرير طبري ۲۲ ټوک ۵ مخ، مستدرک
الحاکم ۳ ټوک ۱۵۸ مخ، مسند امام احمد بن حنبل ۳ ټوک ۲۵۲ مخ، اسدالغابه ۵
ټوک ۵۲۱ مخ، کنز العمال ۷ ټوک ۱۰۷ مخ، تفسير درالمنثور وغيره . په همدې
مضمون سره دا حديث له ابی الحمراء، معقل بن يسار، ام سلمه، ابوسعيد خدری او
نورو ډېرو صحابانو (رض) نه هم په مختلفو طريقو نقل دے او گڼ شمېر سني کتابونو
کښي راغلے دے

له اهلبيتو (ع) سره مينه په امت واجب ده

قُلْ لَّا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَىٰ (۱)

((اے رسول له امت ته دې) ووايه زه له تاسو نه (د رسالت) په دې کار
هيڅ اجرت نه غواړم مگر (بس) دا درنه غواړم چې) زما له خپلوانو سره
مينه او مودت کوي))

عثمان بن ابی يقضان له سعيد بن جبیر او هغه له حضرت ابن عباس
(رض) نه روايت نقل کوي چې وې ويل: په مدينه منوره کښي د رسول

اکرم (ص) انصارو یوه خصوصی جرگه جوړه کړه او فېصله یې وکړه چې مالونه راټول کړو او د رسول اکرم (ص) په خدمت کښې یې وړاندې کړو چې لاس یې خلاص شی، توانمن شی او د چا محتاجه نشی، بیا د خداې د گران رسول (ص) په خدمت کښې حاضر شول او ورته یې عرض وکړ چې یا رسول الله (ص) مونږ فېصله کړې ده چې له خپلو مالونو نه ستاسو لپاره مال جمع کړو چې چا ته مو حاجت نه وی. چې کله یې دا فېصله د خداې د گران رسول (ص) په خدمت کښې

---

(۱) سورة شوری ۲۳ ایت

وړاندې کړه نو دا مبارک ایت قُلْ لَّا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَىٰ په پاک نبي (ص) نازل شو. (۱)

یعنې انصارو ته او خپل امت ته یې دا خبره په گوته کړه چې زما د رسالت د کار اجرت پېسې او مالونه حالونه نه دی بلکې پکار دی زما له اهل بیتو (ع) سره مینه او مودت وکړئ چې د دواړو جهانو نېکمرغی مو په برخه شی.

له جابر بن عبدالله انصاری (رض) نه روایت نقل شوی دے چې دا ایت مبارک قُلْ لَّا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَىٰ د رسول اکرم (ص) د اهل بیتو (ع) په شان کښې نازل شوی دے او د روایت په اخبر کښې دا مضمون راغلی دے چې یو ځل یو بانډوسی

سرے د خداے د گران رسول (ص) په خدمت کښې حاضر شو او عرض يې وکړ: يا رسول الله (ص) ما ته اسلام راوښيه، رسول الله (ص) ورته وفرمايل: اسلام دا دے چې په دې خبره گواهي ورکړې چې لا اله الا الله وحده لا شريك له و ان محمداً عبده و رسوله هغه باندې سرې پوښته وکړه: ايا په دې کار به رانه څه اجرت او پېسې اخلي؟ د خداے گران رسول (ص) ورته وفرمايل: نه بلکې له قرباو سره له مينې نه بغير بل څه درنه نه غواړم. هغه پوښته وکړه: ايا خپلو قرباو او خپلوانو سره يا ستاسو له خپلوانو سره؟ ورته يې وفرمايل:

زما له اهلبېتو سره، هغه سرې دا خبره ومنله او عرض يې وکړ: يا رسول الله خپل لاس دې را دېښوه کړه چې په دې خبره درسره بيعت وکړم چې د خداے لعنت دې وي په هغه کس باندې چې ستا له اهلبېتو (ع) سره مينه نه کوي د خداے گران رسول (ص) وويل: آمين (۱)

سعید بن جبیر له ابن عباس نه نقلوی: چې کله دا ایت مبارک: **قُلْ لَّا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَىٰ** نازل شو نو ځينو صحابه کرامو (رض) پوښته وکړه يا رسول الله (ص) ((قربې)) کوم کسان دی چې خداے پاک ورسره موند ته د مينې او مودت حکم راکړ؟ رسول الله (ص) وفرمايل: زما اهلبېت علی، فاطمه، حسن او

حسبن عليهم السلام دى چي پكار دى له هغوى سره مينه او محبت
وكړئ. (۲)

(!) تفسير ابن جرير طبرى ۲۵ ټوك ۱۲ او ۱۷ مخونه، ذخائر العقبي، حليه الاولياء ۳
ټوك ۲۰۱ مخ.

سيوطى په تفسير درالمنثور كښي د ايت مبارك په ترڅ كښي له ابن منذر، ابن ابى حاتم
او طبراني او ابن مردويه د سعيد بن جببر له لاري له ابن عباس نه نقل كړې دے، همدا
رنگ په ذخائرالعقبى ۲۵ مخ كښي، محب طبرى له مناقب احمد نه، هيشمى په خپله
مجمع كښي د ۷ ټوك په ۱۰۳ مخ كښي او د ۹ ټوك په ۱۲۸ مخ كښي، ابن حجر مكي
په صواعق محرقه كښي په ۱۰۱ مخ كښي له احمد نه او طبراني او ابن ابى حاتم او
حاكم له ابن عباس نه او شيخ شبلنجي د نورالابصار په ۱۰۱ مخ كښي له تفسير بغوى
نه نقل كړې دے.

په دې هكله امام شافعى (رح) ډبر په زړه پوري شعرونه وئيلي دي
وائى:

يارا كباقف بالمحصب من منى
احتف بساكن خيفها والناهض
سحراً اذا فاض الحجيج الى منى
فيضاً كما نظم الفرات الفاض
ان كان رفضا حب آل محمد
فليشهد الثقلان انى رافضى

يعني اے سپوره چي کله له مشعر نه مني ته کوچ کوي (چي د ٽولو
حاجيانو د تيريدو مقام دے) نو لږ اودرپرېه او په اوچت او از داسي
چغه کره چي ټول هغه کسان په خيف جومات وي يا په ناهض کبني
وي ستا چغه واورى او البته دا چغه د سحر په وخت ووهه چي ټول
حاجيان په جوش او ولوله کبني مني ته روان وي او د مشعر او مني
ترمينځ لاره لکه د فرات د سيند د خلکو له سپلاب نه په موج کبني
وي چي شافعي وائي: که چري د حضرت محمد (ص) د آل (اهلبتو)
مينه رفض وي او له دين نه وتل وي نو ټول پيريان او انسانان واورئ
چي زه رافضي (يعني له دينه وتلئ) يم.
او همدا چغه د قلم او توري خاوند خوشحال خان بابا (رح) په بل
ډول وهى او وائي:

له اوله تراخپره په جهان کبني
د سيد په شان څوک نيشته معراجي
زه خوشحال خټک په حب د اهلبتو
رافضي کرم، خارجي او اخراجي
او حمزه بابا (رح) بي په دې ډول وهى وائي:

وسيله مې محمد او اهلبت دي
شته اميد چي عاقبت مې شي محمود

اهلبیت (ع) صادقین

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ
(۱)

((اے هغو کسانو چي ايمان مورا ورے دے له رنستينو سره شی))

مالک بن انس (رض) له نافع (رض) نه نقلوی چي عبداللہ بن عمر
(رض) د دي ایت مبارک چي يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ
وَكَونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ په شرح کنبې وویل: اتَّقُوا اللَّهَ
یعني

---

(۱) سورة توبه ۱۱۹ ایت

خداے پاک د رسول الله (ص) ټولو اصحابو (رض) ته حکم وکړ چي
تقوا اختیار کړئ او کونوا مَعَ الصَّادِقِينَ یعنی تل له محمد
(ص) او د هغوی له اهلبیتو (ع) سره اوسئ او له هغوی نه چرې بیل نه
شی. (۱)

مفضل بن صالح (رض) له جابر (رض) نه او جابر (رض) له ابی جعفر
امام محمد باقر (ع) نقل کړی دی چي وې فرمایل: کونوا مَعَ

الصَّادِقِينَ يَعْنِي لَهُ آلَ مُحَمَّدٍ (ص) سره ملگری شیء او له هغوی نه
جدا نه شیء. او په بل ځای کښې دی چې له حضرت علی (ع) سره شیء
(۲)

کلبی (رض) له ابو صالح (رض) نه او هغه له عبد الله بن عباس (رض)
نقل کړی دی چې هغه د اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ ایت
مبارک د شان نزول په هکله وویل: د خداے پاک دا کلام د حضرت
علی (ع) او د هغه د ملگرو په هکله نازل شوے دے. (۳)

---

(۱) شواهد التنزیل حدیث ۳۵۷ علامه حاکم حسکانی

(۲) شواهد التنزیل حدیث ۳۵۳ علامه حاکم حسکانی، تفسیر ابن عساکر

(۳) شواهد التنزیل حدیث ۳۵۱ علام حاکم حسکانی، تفسیر درالمنثور سیوطی

په اهل بیتو (ع) باندې درود فرض دے

إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا (۱)

خدا ۾ پاڪ او د هغه فرڀنتي ٻه نبي پاڪ (ص) باندي درود وائي نو
ا ۾ مومنانو تاسو ٻري هم درود وائي (او د هغه فرمان ته غاره
ڪڀري.

له ڪعب بن عجزه نه روايت نقل شوه ڊ ۾ وائي چي ڪله ان الله
وَمَلَأَتْكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ... ايت مبارڪ نازل شو نو مونڙ
ٻونتنه وڪڙه يا رسول الله ٻه تاسو باندي د سلام طريقيه خوراته راخي
خوڪيف نصلي عليڪ؟ درود درباندي ڇنگه وايو؟ هغوي ورته
و فرمايل: ٻه دا ڊول راباندي درود ليري: اللهم صل على محمد
و آل محمد. او ٻه يو بل روايت ڪيگ راغلي دي: كما صليت على
ابراهيم و آل ابراهيم انك حميد مجيد. او داسي هم راغلي
دي چي د خدا ۾ له گران رسول (ص) نه ٻونتنه وشوه

---

(۱) سورة احزاب ۵۶ ايت

چي ٻه تاسو باندي ڇنگه درود وايو؟ نو وي فرمايل:

اللهم صل على محمد و آل محمد كما صليت على
ابراهيم و على آل ابراهيم و بارك على محمد و على آل

محمد کما بارت علی ابراهیم و علی آل ابراهیم انک
حمید مجید. (۱)

امام شافعی وائی:

یا اهل بیت رسول الله حبکم فرض من الله فی القرآن
انزله
کفا کم من عظیم القدر انکم من لم یصل علیکم لا
صلواة له

"یعنی اے اهل بیتو (ع) خداے پاک ستاسو مینه په قران مجید کنبی
فرض کرې ده (د سورة شوری ۲۳ ایت ته اشاره ده) او ستاسود
عظمت لپاره دا هم کافی دی چې که څوک په تاسو باندې درود و نه
وائی نو نمونځ یې نه قبلیری (اشاره د نمونځ تشهد ته ده چې د نمونځ
له واجباتو څخه دے او که چا قصداً په تشهد کنبی په محمد او آل
محمد (ص) باندې درود و نه وئیلو یا د آل په ځای یې بل څوک یاد
کړل نو نمونځ یې باطل دے او د قبلېدو وړ نه دے (۲)

---

(۱) صحیح بخاری ۳ ټوک، صحیح مسلم ۱ ټوک، ینابیع الموده، سواعق محرقة،
تفسیر کبیر شپږم ټوک ۷۹۷ مخ، تفسیر درالمنثور، صحیح ترمذی ۲ ټوک ۲۱۲ مخ
وغیره.

(۲) علامه شیخ عبداللہ بن محمد بن عامر شیراوی د الاتحاف بحب الاشراف کتاب پہ
۲۹ مخ او سید ابی بکر بن شہاب الدین علوی د رشفة الصادی من بحر فضائل بنی
النبی الہادی چاپ مصر د 2 باب پہ 31 مخ او د 4 باب پہ 49 مخ او حافظ جمال الدین
زرندی پہ معراج الوصول فی معرفة الرسول (ص) کتاب کنبی او ابن حجر مکی د
صواعق محرقة پہ 88 مخ کنبی نقل کری دی

پہ دی مختصر کتاب کنبی بہ د خوارلسو معصومینو (ع) د شمپر پہ
مناسبت پہ ہم دی 14 مبارکو ایتونو باندی بسنه و کرو گنی قرآن
مجید قول د خداے د گران رسول (ص) د اہلبیتو (ع) لہ فضائلو نہ
دک دے لکہ حسین بن سلیمان لہ ابی جارود او ہغہ لہ اصبع بن نباتہ
نہ او ہغہ لہ حضرت علی (ع) نقل کری دی چہ وی فرمایل: قرآن خلور
برخی نازل شوے دے (بل یو روایت کنبی درہ برخی ذکر شوی دی)
یوہ برخہ بی زمونہ اہلبیتو (ع) پہ فضیلت کنبی دویمہ برخہ بی زمونہ
اہلبیتو (ع) د دنمنانو

پہ مذمت کنبی، دریمہ برخہ بی د حلالو او حرامو پہ ہکلہ او
خلورمہ برخہ بی د فرائضو او احکامو پہ بیانولو کنبی نازلہ شوہ
دہ. (۱) او حتی چہ لہ حضرت ابن عباس (رض) نہ روایت دے چہ
یواہی د حضرت علی (ع) پہ شان کنبی درہ سوہ ایتونہ نازل شوی
دی (۲) بلکہ حقیقت دا دے چہ اہلبیت (ع) بذات خود ناطق قرآنو نہ
دی لکہ

---

(۱) شواہد التنزل روایات ۵۸، ۶۰، ۵۹

(۲) حطیب بغدادی پہ خپل تاریخ کنبی لہ حضرت ابن عباس (رض) نہ نقل کرے دے

حمزه بابا (رح) ورتہ پہ شعر کنبی اشارہ کوی وائی:
جوړه د صفین غوندي صحرا د کربلا نن

بیا څه قرانونه اوچت شوی په نېزو کنبی
نو بس لنډه به دا ووايم چې کوم خلک مخلص وی او په زړونو کنبی
یې د خداے د گران رسول (ص) له اهلپیتو (ع) سره بغض او کینه نه
وی نو د هغوی لپاره یوه اشاره هم کافی ده او چې په زړونو کنبی یې
درغلی وی نو هغوی ته که ټول قران ټکے په ټکے وښی نو بیا یې هم نه
منی. هغه د رحمان بابا (رح) په قول:

صاف دلانو لره لږ نصیحت بس دے
د گوهر و پېوستون په نری تار شی
او زما بنده شعرونه دی چې:

فرض په هر چا مودت د اهلپیتو
په قران کنبی دے صفت د اهلپیتو
د کوم کوم ایت تاویل به څوک بدل کړی
قران ډک دے له صفت د اهلپیتو
وارثان د پاک رسول او امامان دی
ریښتیا حق دے ولایت د اهلپیتو
هر عارف، سالک هله د خداے ولی شی
چې حاصل کړی معرفت د اهلپیتو

چي دنمن هم پکښي عېب بنودلے نشی
 تل به یاد وی دا عصمت د اهلپتو
 ډپر بهادر او شجاعان په دنیا هېر شول
 خو هېر نه شو شجاعت د اهلپتو
 ډپر په ظلم او دوکو حکمرانان شول
 خو قائم دے سلطنت د اهلپتو
 دنمنان هغه کسان د خداے رسول دی
 چي څوک کړی مخالفت د اهلپتو
 پوره څوارلس سوه کاله ظلم و شو
 ختم نه شولو عترت د اهلپتو
 د امت له لاسه واره شهیدان شول
 ډپر دے زیات مظلومیت د اهلپتو
 عبث نورو مذهبونو پسې مه ځه
 بس قبول کړه شریعت د اهلپتو
 زه شاهین چي را په یاد کړم ژړا راشی
 کربلا کښي شهادت د اهلپتو

والحمد لله رب العالمين

